

וְאֲנֹנִי צְוֹחִין וְאֹמְרִין וְוִי לָן דְּלֵא אֹרִיכְנָא אֹדְנִין וְלֵא
 אֲצִיתְנָא בְּהֵוּא עֲלֵמָא. וּבְכָל יוֹמָא אֹמְרִי וְוִי דָא (רלז ב).
 תָּא חֲזִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא לֹון לְצַדִּיקָא
 לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי, וְלִמְיָהּ לֹון אֲגַר חוּלְקָהוֹן אֲתֵר
 דְּעֵינָא לָא שְׁלֵטָא לְמִיָּקָם עֲלֵיהּ כְּמָא דָּאֲתֵר אֹמַר, (ישעיה סד)
 עֵין לָא רָאֲתָה אֱלֹהִים זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לֹו. וּכְתִיב,
 וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בַּפְּגָרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בֵּי. וּכְתִיב,
 וְעִסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אַפֵּר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם.
 זְכָאִין אֲנֹנִי צַדִּיקָא בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא דָּאֲתִי. עֲלֵיִהּ
 כְּתִיב (ישעיה ס) צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. וּכְתִיב, (תהלים
 קמ) אַךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ. בְּרוּךְ
 יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (חסר):

פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת נַח

(דף נט ע"ב) אֱלֹהֵי תּוֹלְדוֹת נַח, רַבִּי חֲזִי פִּתַח (ישעיה ס) וְעִמָּךְ
 כָּלִם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְּעֵי
 מַעֲשֵׂה יַדֵּי לְהַתְּפָאֵר. זְכָאִין אֲנֹנִי יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאֹרִיִּיתָא, וַיִּדְעֵי אֲרַחֲנִין דְּאֹרִיִּיתָא, דְּבִגְיָנָה יִזְכּוּן
 לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי.
 תָּא חֲזִי, כָּל יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון חוּלְקָא לְעֲלֵמָא דָּאֲתִי.

וְאֲנֹנִי צְוֹחִין וְאֹמְרִין וְוִי לָן דְּלֹא אֹרִיכְנָא אֹדְנִין וְלֹא
 אֲצִיתְנָא בְּהֵוּא עֲלֵמָא. וּבְכָל יוֹמָא אֹמְרִי וְוִי דָא (רלז ב).
 תָּא חֲזִי, זְמִין קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַנְהָרָא לֹון לְצַדִּיקָיָא
 לְעֲלֵמָא דְאַתִּי, וְלִמְיָהּ לֹון אֲגַר חוּלְקָהוֹן אֲתָר
 דְּעֵינָא לָא שְׁלֵטָא לְמִיָּקָם עֲלִיהּ כְּמָא דְאַתְּ אֹמֵר, (ישעיה סד)
 עֵין לָא רָאֲתָה אֱלֹהִים זֹולְתָךְ יַעֲשֶׂה לְמַחֲכָה לֹו. וּכְתִיב,
 וַיֵּצְאוּ וַרְאוּ בַּפְּגָרֵי הָאֲנָשִׁים הַפּוֹשְׁעִים בֵּי. וּכְתִיב,
 וְעִסּוֹתֶם רְשָׁעִים כִּי יִהְיוּ אַפֶּר תַּחַת כַּפּוֹת רַגְלֵיכֶם.
 זְכַאִין אֲנֹנִי צַדִּיקָיָא בְּעֲלֵמָא דִּין וּבְעֲלֵמָא דְאַתִּי. עֲלִיִּהּ
 כְּתִיב (ישעיה ס) צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ. וּכְתִיב, (תהלים
 קמ) אֶךְ צַדִּיקִים יוֹדוּ לְשִׁמְךָ יִשְׁבוּ יִשְׂרָאֵל אֶת פְּנֵיךָ. בְּרוּךְ
 יְיָ לְעוֹלָם אָמֵן וְאָמֵן (חסר):

פְּרֻשַׁת תּוֹלְדוֹת נַח

(דף נט ע"ב) אֱלֹהֵי תּוֹלְדוֹת נַח, רַבִּי חֲזִי אֲפָתַח (ישעיה ס) וְעִמָּךְ
 כָּלִם צַדִּיקִים לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אֶרֶץ נֶצֶר מִטְּעֵי
 מַעֲשֵׂה יַדֵּי לְהַתְּפָאֵר. זְכַאִין אֲנֹנִי יִשְׂרָאֵל דְּמִשְׁתַּדְּלִי
 בְּאוֹרֵיִתָא, וַיִּדְעֵי אֲרַחֲנִין דְּאוֹרֵיִתָא, דְּבִגְיָנָה יִזְכּוּן
 לְעֲלֵמָא דְאַתִּי.
 תָּא חֲזִי, כָּל יִשְׂרָאֵל אֵית לֹון חוּלְקָא לְעֲלֵמָא דְאַתִּי.

מֵאִי טַעֲמָא בְּגִין דְּנִטְרִין בְּרִית דְּעֵלְמָא אֲתַקִּיִּים עֲלֵיהּ.
כְּמָא דְּאֵת אָמַר, (ירמיה לג) אִם לֹא בְּרִיתִי יוֹמָם וּלְיָלָה חֲקוֹת
שָׁמַיִם וָאָרֶץ לֹא שָׁמַתִּי. וְעַל דָּא יִשְׂרָאֵל דְּנִטְרִי בְּרִית
וְקִבִּילוּ לֵיהּ אֵית לֹון חוֹלְקָא בְּעֵלְמָא דְּאֵתִי.

וְלֹא עוֹד אֵלָא בְּגִין כֶּךָ אֶקְרוּן צְדִיקִים. מִכָּאן אוּלְפִנָּא
כֹּל מָאן דְּנִטְרִי הֵאֵי בְּרִית דְּעֵלְמָא אֲתַקִּיִּים עֲלֵיהּ.
אֶקְרִי צְדִיק. מִנָּא לָן מִיּוֹסָף. בְּגִין דְּנִטְרִי לֵיהּ לְבְרִית
עֵלְמָא, זָכָה דְּאֶקְרִי צְדִיק. וְעַל כֶּךָ וְעַמְדָּא כְּלָם צְדִיקִים
לְעוֹלָם יִירְשׁוּ אָרֶץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר, אֵלָה בְּכָל אֲתַר פִּסְלֵי אֶת הָרָאשׁוֹנִים
תְּנִינָן וְכוּ'. מַה כְּתִיב לְעֵילָא בְּפִרְשָׁתָא דְּבְרָאשִׁית
(בראשית ב) וְנָהָר יוֹצֵא מֵעֵדֶן לְהַשְׁקוֹת אֶת הַגֶּן וּמִשָּׁם יִפְרֹד
וְגו'. הֵהוּא נָהָר דְּנִגִּיד וְנִפְיָק וְעֵייל לְגִנְתָּא וְאִשְׁקִי לֵיהּ
מִשְׁקִיו דְּלְעֵילָא וְעֵבִיד לֵיהּ נִיחָא וְעֵבִיד אִיבִין וְרַבִּי
זְרַעִין. וְהוּא כְּדִין נִיחָא לְכֻלָּא. וְדָא נִיחָא לֵיהּ לְגִנְתָּא.
וְדָא עֵבִיד נִיחָא בֵּיהּ (ב"א) לְגִנְתָּא. וְגִנְתָּא נִיחָא בֵּיהּ).

כְּמָא דְּאֵת אָמַר (בראשית ג) כִּי בּוֹ שָׁבַת. וְכְתִיב, (בראשית ב)
וַיִּשְׁבּוּת בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי. וְדָא רֹזָא דְּמַלְהָ דָּא עֵבִיד תּוֹלְדוֹת
וְלֹא אַחְרָא.

תַּא תְּוִי (כח ב כגוונא דא נח לתתא. קיימא קדישא הנה דוגמא דלעילא. ועל דא אקרי
איש האדמה. ורזא אולפנא, דהא נח אצטריר לתיבה לאתחברא בה. ולקיימא זרעא
דכולא דכתיב לחיות זרע.)

מֵאֵן תִּיבָה. דָּא (דא) (לג ב) אַרְוֹן הַבְּרִית. וְנַח וְתִיבָה לְתַתָּא
הָכִי הָווּ פְּדוּגְמָא (דא) דְּלַעִילָא. נַח פְּתִיב בֵּיהּ בְּרִית
דְּכְתִיב וְהִקְיִמוּתִי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ וְגו'. וְעַד דְּאִתְקִיִּים
בֵּיהּ בְּרִית לָא עָיִל לְתִיבוּתָא. דְּכְתִיב וְהִקְיִמוּתִי אֶת
בְּרִיתִי אִתְּךָ וּבִאתְּ אֶל הַתִּיבָה. וּכְדִין הָוָה תִּיבָה אַרְוֹן
הַבְּרִית. תִּיבָה וְנַח כְּלָא פְּגוּוּנָא דְּלַעִילָא. וּבְגִין דְּהָא
בְּרִית לַעִילָא הוּא עָבִיד תּוֹלְדוֹת. פְּגוּוּנָא דָּא נַח (ד"א
לְתַתָּא) אִיהוּ עָבִיד תּוֹלְדוֹת. בְּגִינֵי כֶּךָ (כְּמָא דְּאִתְּ אִמְר) אֵלֶּה
תּוֹלְדוֹת נַח.

נַח אִישׁ צְדִיק. הָכִי הוּא וְדָא פְּגוּוּנָא דְּלַעִילָא. וְעַל דָּא
(משלי י) וְצְדִיק יִסוּד עוֹלָם כְּתִיב. וְאַרְעָא עַל דָּא
אִתְקִיִּמת. דְּהָא אִיהוּ עֲמוּדָא דְּעֵלְמָא קִיִּמָּא עֲלִיהּ. וּמֵאֵן
אִיהוּ דָּא צְדִיק. וְנַח אֶקְרִי צְדִיק לְתַתָּא. וְרוּא (נ"א דא)
דְּכֻלָּא, אֶת הָאֱלֹהִים הִתְהַלֵּךְ נַח, דִּיִּקָּא, דְּלָא אִתְפְּרֵשׁ
מִנֵּיהּ לְעֵלְמִין. וְלִמְהוּי הוּא בְּאַרְעָא פְּגוּוּנָא דְּלַעִילָא אִישׁ
צְדִיק יִסוּדָא דְּעֵלְמָא. בְּרִית שְׁלוֹם שְׁלֵמָא דְּעֵלְמָא. אִישׁ
הָאֲדָמָה וְדָא. וְעַל דָּא (בראשית ו) וְנַח מֵצָא חֵן בְּעֵינֵי יי.
תָּמִים הָיָה בְּדוֹרוֹתָיו. מָאִי בְּדוֹרוֹתָיו, אֵלִין אַנּוּן דְּנַפְקוּ
מִנֵּיהּ. הוּא אֲשֵׁלִים לְכֻלְהוּ. וְהוּא הָוָה שְׁלִים
מִכְּלָהוּ. תָּמִים הָיָה דְּאִתְיִלִּיד מְהוּל דְּכְתִיב הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי
וְהָיָה תָּמִים. בְּדוֹרוֹתָיו וְלֹא בְּדָרִין דְּעֵלְמָא דְּהָא מִנֵּיהּ
נַפְקוּ (תּוֹלְדוֹת בְּעֵלְמָא).

תוספתא

למה נח נח תרי זמני. אלא כל צדיק וצדיק די בעלמא אית ליה תרין רוחין. רוחא חד בעלמא דין ורוחא חד בעלמא דאתי. והכי תשכח בכלהו צדיקי משה משה, יעקב יעקב, אברהם אברהם, שמואל שמואל, שם שם. בר מיצחק דלא פתיב ביה כמה דכתיב בהו. בגין דיצחק בשעתא דאתקרב על גבי מדבחא נפקת נשמתיה דהות ביה בהאי עלמא. וכיון דאתמר ביה באברהם, ברוך מחיה המתים תבת ביה נשמתיה דעלמא דאתי. בגין דא תשכח דלא יחד קודשא בריך הוא שמייה אלא על יצחק בגין דאתחשב כמת ועל דא רמז קרא ואמר (איוב ז) הן בקדושו לא יאמין וגו'.

דבר אחר אלה תולדות בגין דהוה צדיק שבח ליה תרי זמני. תמים היה בדורותיו, אבל בדרין אחרנין אינו נחשב לכלום, כמו דרא דאברהם

ודרא דמשה ודרא דדוד. דבר אחר חמי מאי עבד בדרא דכלהו חייבים,

קל וחומר אלו היה בדרא דכלהו צדיקים: (עד כאן תוספתא)

תא חזי, נח אתחזי מיומא דאתברי עלמא למהוי בתיבה בחבורא חד ולמייעל בה, ועד לא אתחברו כחדא לא הוה עלמא פדקא יאות, לבתר מה פתיב, (בראשית ט) ומאלה נפצה כל הארץ. מהו נפצה. כמה דאת אמר, (בראשית ב) ומשם יפרד. דמתמן אשתכח פרודא ואתבדרו תולדות לכל סטרין וכלא חד פדוגמא חדא. בגיני כף אלה תולדות נח. אלה ודאי. דהא יסודא דעלמא איהו דעביד (דף ט ע"א) תולדות לקיימא בארעא. אתא רבי אבא ונשקיה. אמר אריא בחיליה טינרא נקיב ותבר. כף הוא ודאי. ותא חזי, משיעורא דתיבותא אונה נמי הכי הוא.

רַבִּי אֶלְעָזָר פֶּתַח (תהלים מו) לְכוּ חֲזוּ מַפְעָלוֹת (בדפוס קרימונא
אלקים, ועי' מ"ש לעיל נח ב) יִי אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת בְּאֶרֶץ. הַאִי
קָרָא הָא אֶתְמַר וְאוֹקְמוּתָּ. אֲבָל לְכוּ חֲזוּ, מֵאֵי חֲזוּ. כְּמֵא
דַּאתְ אֲמַר, (ישעיה כא) חֲזוֹת קָשָׁה הוֹגֵד לִי. בְּעוֹבְדוֹי
דְּקוֹדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֶבֶד, אֶתְגַּלִּי נְבוּאָה עֲלָאָה לְבְנֵי
נְשָׂא. אֲשֶׁר שָׁם שִׁמּוֹת, שִׁמּוֹת וְדַאי, דְּהָא שְׂמָא גְרִים
לְכָלָא.

כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נחַ לְאֹמֵר זֶה וְגו' אֲמַאי הַכָּא
לְאֹמֵר. וְאֲמַאי זֶה. אֶלָּא (הובא לעיל דף נח א' לשון חד)
לְאֹמֵר דָּא אֶתְתָּא. זֶה דָּא צִדִּיק. (רמז כמז דקודשא בריך הוא קרא ליה
נח נייקא דארעא. לאמר, מאי לאמר. אלא אתר דא קרי ליה נח. ומאן איהו ארעא קדישא.
לאמר זח ינחמנו מנעשנו וגו'. עבד ליה קודשא בריך הוא לתתא פגוונא עלאה) (נ"א זח
דא צדיק וכן נח (לאמר, נח) דא צדיק. לְאֹמֵר דָּא נוֹקְבָא. בְּגִין דְּלָא
מִתְפָּרְשֵׁן דָּא מִן דָּא. אֲמַר רַבִּי יִצְחָק לְאֹמֵר דָּא אֶרְעָא
קְדִישָׁא) (וְזֶה אֲמַת) (כצ"ל באמת בהגהת ד"א. הרש"ב) כְּתִיב הַכָּא זֶה
יִנְחַמְנוּ, וּכְתִיב הַתָּם (ישעיה כח) זֶה יִי קוֹיְנוּ לוֹ. זְכַאִין אַנּוּן
צִדִּיקָא דְרִשִׁימִין בְּרִשִׁימוֹ דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דְּמִלְכָּא לְמַהוּי
בְּשִׁמְיָה רִשִׁימִין וְאִיהוּ שְׂוִי שְׂמָתָן בְּאֶרְעָא כְּדָקָא יְאוּת.
כְּתִיב וַיִּקְרָא אֶת שְׁמוֹ נחַ. וּכְתִיב, (וישב קפו ב) וַיִּקְרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב. אֲמַאי לָא כְּתִיב אֶת. אֶלָּא הַתָּם דְּרָגָא
אַחְרָא (ד"א חדא) וְהַכָּא דְּרָגָא אוֹחְרָא. (נ"א אֶת, כְּמָה דַּאתְ

אמר ואראה את יי) פדכתיב, (ישעיה ו) ואראה את יי.
 ואראה יי לא כתיב אלא את יי. אוף הכא בנח ויקרא
 את שמו נח. ויקרא שמו יעקב דרגא די ליה, קודשא
 בריך הוא ממש קרא ליה יעקב. אבל הכא את
 לאתפללא שכינתא. (נ"א דהיא דרגא אקרא לתתא):

אלה תולדות נח וגו'. רבי יהודה פתח (תהלים קיב) טוב
 איש חונן ומלוה יכלכל דבריו במשפט. טוב איש,
 דא קודשא בריך הוא דאקרי טוב. כמה דכתיב, (תהלים
 קמח) טוב ה' לכל. וכתיב, (שמות טו) ה' איש מלחמה. להאי
 כל חונן ומלוה. לאתר דלית ליה מדי ליה. והוא אתר
 מניה אתון יכלכל דבריו במשפט, דהא ההוא דבר לא
 אתון אלא במשפט כמה דאת אמר (תהלים פט) צדק ומשפט
 מכון פסאך.

דבר אחר טוב איש, דא צדיק דכתיב, (ישעיה א) אמרו
 צדיק פי טוב פי פרי מעלליהם יאכלו. רבי יוסי
 אמר דא נח דכתיב נח איש צדיק. רבי יצחק אמר דא
 שבחא דשבת, דביה פתח טוב, דכתיב, (תהלים צב) טוב
 להודות לה'.

רבי חייא אמר כלא חד וכלהו מלה חדא אמרו. ודא
 עביד תולדות בעלמא. תולדות דעלמא מאן אנון.
 אלין נשמתהון דצדיקיא דאנון איבא דעובדוי דקודשא

בְּרִיךְ הוּא. רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 מִתְעַטֵּר בְּעֵטְרוֹי, מִתְעַטֵּר מֵעֵילָא וּמִתַּתָּא. מֵעֵילָא מֵאֲתַר
 דְּעַמִּיקָא דְכָלָא. מִתְעַטֵּר מִתַּתָּא בַּמָּה. בְּנִשְׁמַתְהוֹן
 דְּצִדִּיקָיָא. כְּדִין אֲתוּסְף חַיִּים מֵעֵילָא וּמִתַּתָּא. וְאֲתַכְּלִיל
 אֲתַר מְקוּדְשָׁא מְכָל סְטָרִין וּבִירָא אֲתַמְלִיָּא וַיִּמָּא
 אֲשַׁתְּלִים, וּכְדִין יֵהֵב לְכָלָא.

כְּתִיב, (משלי ה) שֶׁתֶּה מִים מְבוֹרֵךְ וְנוֹזְלִים מִתּוֹךְ בְּאֲרֵךְ.
 אֲמַאי (הַכָּא) בּוֹרֵךְ בְּקִדְמִיתָא וּלְבַתֵּר בְּאֲרֵךְ. דְּהָא
 בּוֹר לָא אֲקָרִי אֲלָא רִיקְנִיָּא דְלָא נְבִיעַ. בְּאֵר מִיִּן
 דְּנִבְעִין. אֲלָא כֹּלָא אֲתַר חַד הוּא. אֲלָא אֲתַר דְּמִסְכְּנִי (נ"א
 דְּמִסְכְּנוֹתָא) אֲחִידָן בֵּיהּ אֲקָרִי בּוֹר. דְּלִית לִיהּ מְדִילִיהּ אֲלָא
 מֵה דִּיהֶבִין בְּגִיָּיהּ. וּמֵאֵן אִיהוּ דְּלִי"ת. לְבַתֵּר אֲתַעֲבִיד
 בְּאֵר דְּאִיהוּ נְבִיעַ וּמְלִיָּא (ד"א דְּמְלִיָּא) מְכָל סְטָרִין. וּמֵאֵן
 אִיהוּ ה"א. אֲתַמְלִיָּא מֵעֵילָא (דף ט ע"ב) וְנִבְיעַ מִתַּתָּא.
 אֲתַמְלִיָּא מֵעֵילָא כְּמָה דְּאֲמָרָן. וְנִבְיעַ מִתַּתָּא מִנְשַׁמְתְּהוֹן
 דְּצִדִּיקָיָא.

דְּבַר אַחַר שֶׁתֶּה מִים מְבוֹרֵךְ, דָּא דְּוֹד מְלָכָא דְכְּתִיב בֵּיהּ
 (שמואל ב כג) מִי יִשְׁקֵנִי מִים מְבוֹר בֵּית לָחֶם. אִית מָאֵן
 דְּיִימַר, וְנוֹזְלִים דָּא יִצְחָק. מִתּוֹךְ דָּא מִשָּׁה דְּאִיהוּ
 בְּאֲמָצְעִיתָא. בְּאֲרֵךְ דָּא אֲהֵרֹן דְּאֲתַקְרִי בְּאֵר מִים חַיִּים.
 וְדוּד מְלָכָא דְּאֲתַחֲבַר עִמָּהוֹן. וְנוֹזְלִים דָּא אֲבֵרְהָם. מִתּוֹךְ,

דָּא יַעֲקֹב דְּאִיהוּ בְּאַמְצְעִיתָא. בְּאַרְךָ דָּא יִצְחָק דְּאֶקְרִי
בְּאַר מַיִם חַיִּים. הָא בְּהַאי קָרָא אֲשֶׁתְּכַח רְתִיכָא קְדִישָׁא
עֲלָאָה מְאַבְהֵן. וְדוּד מְלָכָא אֲתַחֲבַר עֲמַהוּן.

תִּיאוּבְתָא דְנוֹקְבָא לְגַבֵּי דְכוּרָא לָאו אִיהוּ אֱלָא פִּד
עֵייל רוּחָא בְּה וְאַשְׁדַּת מִיָּיא לְקַבְלָא מִיִּין
עֲלָאִין דְּכוּרִין. כִּךְ כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל לָא אֲתַעֲרַת תִּיאוּבְתָא
לְגַבֵּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, אֱלָא בְּרוּחָא דְצַדִּיקָא דְעָאֲלִין
בְּגוּוּה. וְכַדִּין נְבַעִין מִיָּיא מְגוּוּה לְקַבְלָא מִיִּין דְּדְכוּרָא.
וְכֻלָּא אֲתַעֲבִיד תִּיאוּבְתָא חֲדָא (ס"א וְצְבוּרָא חֲדָא) וְצְרוּרָא
חֲדָא וְקְשׁוּרָא חֲדָא. וְדָא הוּא רַעוּא דְכֻלָּא וְטִיּוּלָא
דְּמִטִּייל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּנִשְׁמַתְהוּן דְּצַדִּיקָא.

תָּא חַזִּי, כָּל אַנוּן תּוֹלְדוֹת דְּגִנְתָּא דְעַדוֹן לָא נְפַקִּין
מְצַדִּיק. אֱלָא פִּד עֵייל בְּהַאי תִּיבָה בְּחַבּוּרָא חֲדָא.
וְכֻלָּא גְנִיזִין בָּה. וְלְבַתַּר מִינָה נְפַקִּין. אוּף הֲכָא נַח אִישׁ
צַדִּיק לָא אֲפִיק תּוֹלְדוֹת לְמַפְרִי בְּעֲלָמָא עַד דְּעָאֲל
לְתִיבָה וְאַתְכַּנְשׁ כֻּלָּא בָּה וְהוּוּ גְנִיזִין בָּה. וְלְבַתַּר מִנָּה
נְפַקוּ לְמַפְרִי בְּעֲלָמָא וְלֹאֲתַקִּימָא בְּאַרְעָא. וְאַלְמִלָּא
דְּנְפַקוּ מְגוּ תִּיבָה לָא אֲתַקִּימוּ בְּעֲלָמָא. וְכֻלָּא כְּגוּוּנָא
דְּלְעִילָא. מְגוּ תִּיבָה נְפַקִּי לְעִילָא. מְגוּ תִּיבָה נְפַקִּי
לְתַתָּא. דָּא כְּגוּוּנָא דָּא. (מגו) וְהֲכָא אֲתַקִּימָא עֲלָמָא וְלָא
מְקַדְמַת דְּנָא. דְּבַגִּינִי כִךְ פְּתִיב וְנוּזְלִים מִתּוֹךְ בְּאַרְךָ.

וּכְתִיב וַיֹּולֵד נֹחַ שְׁלֹשָׁה בָנִים (אָמַר רַבִּי יְהוּדָה וְגו' כְּכַתוּב בַּדֶּף סב א):
 וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי הָאֱלֹהִים. אָמַר רַבִּי יְהוּדָה פִּיּוֹן
 דְּכְתִיב וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ אִמַּאי לְפָנֵי הָאֱלֹהִים.
 אֲלֵא פִיּוֹן דְּעַבְדוּ חוּבֵיהוֹן בְּאַתְגְּלִיא לְעֵינֵיהוֹן דְּכֻלָּא כְּדִין
 לְפָנֵי הָאֱלֹהִים כְּתִיב.

רַבִּי יוֹסִי אָמַר אֲנָא אִפְכָּא אִמְרִית. וַתִּשְׁחַת הָאָרֶץ לְפָנֵי
 הָאֱלֹהִים. בְּקַדְמִיתָא לְפָנֵי הָאֱלֹהִים דְּלֵא הוּוּ עַבְדֵי
 בְּאַתְגְּלִיא. לְפָנֵי הָאֱלֹהִים עַבְדוּ וְלֵא לְפָנֵי בְנֵי נִשְׂא.
 וְלְבִסוּף עַבְדוּ בְּאַתְגְּלִיא הֵדָא הוּוּ דְכְתִיב וַתִּמְלֵא הָאָרֶץ
 חָמָס. דְּלֵא הוּוּ אֲתֵר בְּכָל אֶרְעָא דְּלֵא הוּוּ בְּאַתְגְּלִיא.
 וּבְגִין כֶּךָ בְּתַרִּי גְוּוֹנֵי אָמַר קְרָא.

אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת נֹחַ. רַבִּי אַבָּא אָמַר מִיּוֹמָא דְּעַבְרָא אָדָם עַל
 פְּקוּדָא דְּמָרִיָּה כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְּאֲתִילִידוּ לְבִתֵּר
 אֶקְרוּן בְּנֵי הָאָדָם. וְלֵא לְשִׁבְחָא אֶקְרוּן הַכִּי. אֲלֵא כְּמָאן
 דְּאָמַר בְּנוֹי דְּהַהוּא דְּעַבְרָא עַל פְּקוּדָא דְּמָרִיָּה. פִּיּוֹן דְּאֲתָא
 נֹחַ, אֶקְרוּן בְּנֵי עֲלָמָא עַל שְׁמִיָּה דְּנֹחַ. תּוֹלְדוֹת נֹחַ
 לְשִׁבְחָא. דְּקָאִים לוֹן בְּעֲלָמָא. וְלֵא תּוֹלְדוֹת הָאָדָם
 דְּאֶעְבוּר לוֹן מִעֲלָמָא וְגָרִים מוֹתָא לְכֻלְהוּ.

אָמַר לִיָּה רַבִּי יוֹסִי, אִי הַכִּי, הָא כְּתִיב לְבִתֵּר וַיֵּרֶד יִי
 לְרֵאוֹת אֶת הָעֵיר וְאֶת הַמְּגִדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי
 הָאָדָם. בְּנֵי הָאָדָם כְּתִיב וְלֵא כְּתִיב בְּנֵי נֹחַ. אָמַר לִיָּה בְּגִין

דְּאָדָם (דְּחֻטָא ד"א חטא) קָמִי מְרִיָה טַב לִיָּה דְלָא אַבְרִי וְלָא
יִכְתּוּב עֲלֵיהָ הָאִי קָרָא.

אֱלֹא תָא חֲזִי, כְּתִיב (משלי י) בֵּן חָכָם יִשְׁמַח אָבִי. כִּד בְּרָא
טַב, כָּל בְּנֵי עֲלָמָא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְטַב. וְכִד
אִיהוּ בִישׁ, כָּלָא דְכָרִין לִיָּה לְאַבּוּי לְבִישׁ. אָדָם בְּגִין
דְּחֻטָא וְעֵבֶר עַל פְּקוּדָא דְמְרִיָּה, כִּד אָתוּ אַנּוּן דְּמַרְדּוּ
בְּמְרִיָּהוֹן מַה כְּתִיב אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם בְּנוֹי (ע"א א) דְּאָדָם
קְדָמָאָה דְּמַרְדַּ בְּמְרִיָּה וְעֵבֶר עַל פְּקוּדֵיהָ. וּבְגִינֵי כֹף אֱלֹה
תּוֹלְדוֹת נֹחַ. אֱלֹה וְלָא קְדָמָאִי. אֱלֹה דְנִפְקוּ וְעָאֵלוּ גּוֹ
תִיבָה וְאַפִּיקוּ תּוֹלְדִין לְעֲלָמִין וְלָא תּוֹלְדוֹת אָדָם דְנִפְק
מִגְּנָתָא דְעֵדֶן וְלָא אִפִּיק לֹון מִתַּמָּן.

תָא חֲזִי, אֵלוּ אִפִּיק אָדָם תּוֹלְדוֹת מִגְּנָתָא דְעֵדֶן, לָא
יִשְׁתַּצּוֹן לְדָרִי דָרִין. וְלָא אֶתְחַשֵּׁף נְהוּרָא דְסִיָּהָרָא
לְעֲלָמִין. וְכִלְהוּ הוּוּ קִיָּמִין לְעֲלָמִין. וְאַפִּילוּ מִלְּאֲכִי עֲלָאִי
לָא קִיָּמִי קָמִיָּהוּ בְּנְהוּרָא וְזִיּוּא וְחֻכְמָתָא. כְּמָא דָאֵת
אָמַר בְּצֻלָם אֱלֹהִים בְּרָא אוֹתוּ. אֲבַל פִּיּוֹן דְגָרִים (דף סא ע"א)
חֻטָאָה וְנִפְק אִיהוּ מִגְּנָתָא דְעֵדֶן וְעֵבֶד תּוֹלְדוֹת לְבַר. לָא
אֶתְקִיָּמוּ בְּעֲלָמָא וְלָא הוּי כְּדָקָא חֲזִי.

אָמַר רַבִּי חֲזַקְיָה וְכִי הֵיךְ יִכְלִין לְמַעְבַּד תּוֹלְדוֹת תַּמָּן
דְּהָא אֲלִמְלָא לָא אֶתְמַשִּׁיף עֲלֵיהָ יִצַּר הָרַע וְחֻטָא
אֶתְקִיָּים אִיהוּ בְּעֲלָמָא בְּלַחֲוּדוּי וְלָא יַעֲבִיד תּוֹלְדוֹת.

כְּגוֹוֹנָא דָּא אֶלְמָלָא דְחָבוּ יִשְׂרָאֵל בְּעַגְלָא וְאִמְשִׁיכוּ
 עֲלֵיהוּ יִצְרַר הָרַע לָא עֲבָדוּ (במדבר קפט א) תּוֹלְדוֹת לְעֵלְמִין
 וְלָא יִיתוּן דְרִין אַחַרְנִין לְעֵלְמָא.

אִמַר לִיה אֶלְמָלָא לָא חֲטָא אָדָם לָא עָבִיד תּוֹלְדוֹת
 כְּגוֹוֹנָא דָּא מְסִטְרָא דִּיצְרַר הָרַע. אַבְל עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת מְסִטְרָא דְרוּחָא קְדִישָׁא. דִּהֲשֵׁתָא לָא עָבִיד
 תּוֹלְדוֹת אֶלָּא מְסִטְרָא דִּיצְרַר הָרַע. וּבְגִין דְכָל תּוֹלְדוֹת
 דְבְנֵי נְשָׂא כְּלָהוּ מְסִטְרָא דִּיצְרַר הָרַע, בְּגִין כְּפָ לִית לֹון
 קִיוִם. וְאִי אֶפְשָׁר לֹון לְאַתְקִימָא, דִּסְטְרָא אַחַרָא אַתְעָרַב
 בְּהוּ. (ד"ח ל"ג) וְאֶפְשָׁר לֹון בְּסִטְרָא אַחַרָא).

אַבְל אֶלְמָלָא לָא חֲטָא אָדָם וְלָא אַתְתְּרַךְ מַגְנָתָא דְעֵדָן.
 הוּוּ עָבִיד תּוֹלְדוֹת מְסִטְרָא דְרוּחַ קוּדְשָׁא דְקְדִישִׁין
 כְּמִלְאכֵי עֲלָאִין קְיִימִין לְדְרִי דְרִין כְּגוֹוֹנָא דְלְעִילָא. כִּיוִן
 דְחֲטָא וְאוּלִיד בְּנִין לְבַר מַגְנָתָא דְעֵדָן, וְלָא זָכָה לְאַפְקָא
 לֹון מַגְנָתָא, לָא אַתְקִימוּ אֶפְלוּ לְאַשְׁתְּרָשָׁא בְּעֵלְמָא דָּא.
 עַד דְאַתָּא נַח דְאַיְהוּ צְדִיק וְעָאל בְּתַבָּה. וּמִן תְּבָה נְפָקוּ
 כָּל דְרִין דְעֵלְמָא. וּמִתְמָן אַתְבְּדְרוּ לְכָל אַרְבַּע רוּחֵי
 עֵלְמָא. (שייך לקמן ריש סב):

וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה. אִמַּי נִשְׁחָתָה.
 בְּגִין כִּי הִשְׁחִית כָּל בֶּשֶׂר אֶת דְרָכּוֹ, כִּמָּה דְאַתְמָר.
 רַבִּי חֵיִיא פִּתַח קָרָא וְאָמַר (יזנה ג) וַיִּרְא אֱלֹהִים אֶת
 מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדְרָכָם הָרַעָה.

תָּא חֲזִי, בְּשַׁעְתָּא דְּבְנֵי נִשָּׂא זְכָאן וְנִטְרֵי פְּקוּדֵי
 דְּאוּרֵייתָא, כְּדִין אַרְעָא אֶתְתַּקְּפַת, וְכֹל חֵידוֹ
 אֶשְׁתַּכַּחַת בֵּהּ. מַאי טַעְמָא בְּגִין דְּשְׂכִינְתָּא שְׂרִיא עַל
 אַרְעָא. וְכִדִּין כֹּלָא עֲלָאי וְתַתָּאי בְּחֻדוּהָ. וְכֹד בְּנֵי נִשָּׂא
 מִחֻבְלָן אֶרְחִייהוּ וְלֹא נִטְרֵי פְּקוּדֵי אוּרֵייתָא וְחֻטָּאן קָמִי
 מְאֲרִייהוּן, וְכִדִּין כְּבִיכּוֹל דְּחִיין לָהּ לְשְׂכִינְתָּא מְעֻלְמָא
 וְאֶשְׁתַּאֲרַת אַרְעָא מִחֻבְלָא. דְּהָא שְׂכִינְתָּא אֶתְדַחֲיִיא וְלֹא
 שְׂרִיא עָלָהּ וְכִדִּין אֶתְחַבְּלַת. מַאי טַעְמָא אֶתְחַבְּלַת. בְּגִין
 דְּשְׂרִיא רוּחָא אַחְרָא עָלָהּ דְּמִחֻבְלָא עֲלָמָא. וְעַל דָּא
 אֲמַרִינָן דִּישְׂרָאֵל יְהִי עוֹז לְאֱלֹהִים דְּמִקְיָיִמִין עֲלָמָא.
 אֱלֹהִים דָּא שְׂכִינְתָּא.

וְאִם חֶסֶד וְשָׁלוֹם אֵי יִשְׂרָאֵל יִשְׁתַּכַּחוּ חֵיבִין מֵהּ כְּתִיב,
 (תהלים ו) רוּמָה עַל הַשָּׁמַיִם אֱלֹהִים וְגו' מְשׁוּם דְּרֻשַׁת
 חֵיבִינוּ לְפַעְעֵי. כִּפְפָה נַפְשֵׁי בְּסִבַת חֻמְס וְשִׁנְאָת חֻנָּם. כְּרוּ
 לְפָנֵי שׁוּחָה וְגו' כְּגוּוּנָא דְּדוֹר הַמַּבּוּל דְּבְגִין חֻמְס דְּהוֹת
 בִּינִייהוּן הָוּה בִּינִייהוּן שִׁנְאָה וְדַבְּבוּ.

יְכוּל אַף בְּאַרְעָא דִּישְׂרָאֵל כֵּן. וְהָא תְּנִינָן אַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל לָא שְׂרִיא עָלָהּ רוּחָא אַחְרָא וְלֹא מִמְנָא
 אַחְרָא בַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי. תָּא חֲזִי, דְּאַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל הָכִי הוּא דְּלֹא שְׂרִיא עָלָהּ (פד ע"ב) מִמְנָא וְלֹא
 שְׁלִיחָא אַחְרָא בַר קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּלַחֲדוּי. אֲבַל

שַׁעֲתָא חֲדָא שְׂרִיא עֲלָה לְחַבְלָא בְּנֵי נִשָּׂא. מִנְלָן מִדּוּד
 דְּכַתִּיב, (דברי הימים א כא) וַיֵּרָא דוּד אֶת מִלְאֲךָ יִי וְחָרְבוּ
 שְׁלוֹפָה בִּידוֹ נְטוּיָה עַל יְרוּשָׁלַם וּכְדִין אֶת־חַבְלַת אֶרְעָא.
 אֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶפְלוּ בַּהֵיא שַׁעֲתָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא הוּהוּ. פְּתִיב הָכָא מִלְאֲךָ יִי. וְכַתִּיב הָתָם (בראשית

מד) הַמִּלְאֲךָ הַגּוֹאֵל אוֹתִי. וְכַתִּיב (שמות יד) וַיִּסַּע מִלְאֲךָ
 הָאֱלֹהִים. הֵן לְטַב וְהֵן לְבִישׁ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא שְׁלִיט
 עֲלָה. לְטַב בְּגִין דְּלֹא אֶת־מִסְרָא תַּחֲוֹת שְׂאָר מִמֶּנּוּ, וְכֹל
 דְּיִירִי עֲלֵמָא יְכַסְּפוֹן מִן עוֹבְדֵי־הוּ. לְבִישׁ בְּגִין דְּלֹא יַחְדוֹן
 אֲנוֹן לְשִׁלְטָאָה עֲלָה. וְאִי תִימָא (ד"א ל"ג לא) וְהָא פְּתִיב,
 כִּי רִאֲתָה גּוֹיִם בָּאוּ מִקְדָּשְׁךָ וְחָרִיבוּ בֵּיתָא וְאִי לֹא
 שְׁלֵטִין אֲנוֹן מִמֶּנּוּ לָא אֶת־חָרְבַּ מִקְדָּשָׁא.

תָּא חֲזִי, פְּתִיב כִּי אֶתְהָ עֲשִׂיתָ וְכַתִּיב עֲשֵׂה יִי אֶת אֲשֶׁר
 זָמַם. תָּא חֲזִי, פְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה
 נִשְׁחָתָה. נִשְׁחָתָה וּדְאִי פָּמָה דְּאֶתְמַר. הָכִי נִמִּי (יונה ג) וַיֵּרָא
 אֱלֹהִים אֶת מַעֲשֵׂיהֶם כִּי שָׁבוּ מִדֶּרֶכָם הֲרָעָה. דִּהָא כְּדִין
 אֶרְעָא קָרָאת לְעִילָא וְסִלְקָא בְּסִלְקוֹ עֲלָאָה וּמִקְשָׁטָא
 אֲנַפְהָא. כְּנוֹקְבָא דְּמִקְשָׁטָא לְגַבֵּי דְּכוּרָא. הָכִי נִמִּי
 אֶרְעָא. דִּהָא גְּדִילַת בְּנִין זַכָּאִין לְמִלְכָּא.

וְהָכָא דְּלֹא תָבוּ דְּרָא דְּטוֹפְנָא מַה פְּתִיב וַיֵּרָא אֱלֹהִים
 אֶת הָאָרֶץ וְהִנֵּה נִשְׁחָתָה וְגו' פֶּאֶתְתָא דְּאֶסְתָּאֲבַת

וְאַסְתִּירַת אֲנַפְהָא מִבְּעֵלָהּ. וּבִזְמַנָּא דְאַסְגִּיאוּ חוּבֵי בְּנֵי
 נִשָּׂא בְּאַתְגְּלִיָּא, אֲרַעָא שְׁוִיתָא אֲנַפְהָא כְּנוֹקְבָא דְלִית לָהּ
 כְּסוּפָא מְכֻלָּא כְּמָה דְאַתְ אָמַר, (ישעיה כב) וְהָאֲרִץ חֲנַפָּה תַחַת
 יוֹשְׁבֵיהָ. וְעַל דָּא וִירָא כִּי נִשְׁחַתָּה וְדַאי. מַאי טַעְמָא בְּגִין
 כִּי הִשְׁחִית כָּל (דף טא ע"ב) בְּשָׂר אֶת דְּרַכּוּ עַל הָאֲרִץ.

רַבִּי אֶלְעָזָר אֲזַל לְגַבִּיָּה דְרַבִּי יוֹסִי בְּרַבִּי שְׁמַעוֹן בֶּן
 לְקוֹנִיָּא חָמוּי. כִּיּוֹן דְּחָמָא לִיָּה אֶתְקִין לִיָּה תוּפְסִיתָא
 (ט"א טוּפְסִיסָא) דְּקוּמְרָא בְּמִטּוֹן דְּקוּלְפָּא וִיתִיבוּ. אָמַר לִיָּה
 חָמוּי אֶפְשָׁר דְּשִׁמְעַתְּ מֵאַבוּךְ הָאִי דְכָתִיב (איכה ב) עֲשֵׂה יִי
 אֲשֶׁר זָמַם בְּצַע אֶמְרָתוֹ אֲשֶׁר צִוָּה מִיָּמֵי קָדָם.

אָמַר לִיָּה הָא אֻקְמוּהָ חֲבַרְיָא. בְּצַע אֶמְרָתוֹ, דְּבִזְע
 פּוֹרְפִירָא דִּילִיָּה. אֲשֶׁר צִוָּה מִיָּמֵי קָדָם, דְּהָא
 פּוֹרְפִירָא פְּקִיד לָהּ מֵאַנּוּן יוֹמֵי קְדָמָי עֲלָאי, וּבִיּוֹמָא
 דְּאַתְחַרִּיב בֵּי מְקַדְשָׁא בְּזַע לָהּ. בְּגִין דְּהָאִי פּוֹרְפִירָא אִיְהִי
 יְקָרָא דִּילִיָּה וְתִקּוּנָא דִּילִיָּה וּבְזַע לִיָּה.

אָמַר לִיָּה עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם. וְכִי מִלְכָּא חָשִׁיב (קודם)
 לְאַבְאָשָׁא לְבִנּוּי עַד לָא יִיתוּן לְמַחְסִי. אָמַר לִיָּה
 לְמִלְכָּא דְהָוָה לִיָּה מָאן יְקָר, וּבְכָל יוֹמָא הָוָה דְּחִיל עֲלִיָּה
 דְּלָא יתְבַר וְהָוָה מְסַתְּפַל בֵּיָּה וְתִקִּין בְּעֵינּוּי. לְיוֹמִין אֶתָּא
 בְּרִיָּה וְאַרְגִּיזוּ לִיָּה לְמִלְכָּא, נָטַל מִלְכָּא הָהוּא מָאן יְקָר
 וְתִבְר לִיָּה. הֵדָּא הוּא דְכָתִיב עֲשֵׂה יִי אֲשֶׁר זָמַם.